

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben hához hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Aszerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, november 6.

Mindenkit meg lehet gyanusítani.

»A mai társadalmi rend mellett mindenkit meg lehet gyanusítani.«

Ezt a cinikus nyilatkozatot tette ma a váradi bíróság előtt egy volt megyei tb. főjegyző, aki nemcsak a hivatalos titkokat árulta el a hírlapíróknak, hanem tetézte azzal, hogy előttük másokat meggyanúsított. És mikor a bíróság előtt kérdőre vonják, mily alapon tette ezt, cinikusan odavágja:

— A mai társadalmi rend mellett mindenkit meg lehet gyanusítani.

Szomorú dolog, hogy ennyire jutott a mai társadalom a legszélsőbb tulásba vitt liberális elvek miatt. A sajtószabadság annyira elfajult, hogy ma mindenkit meg lehet gyanusítani, büntetlenül lehet támadni még a halott becsületét is.

Evvel szemben pedig a becsület védelméről nagyon gyengén gondoskodott törvényhozásunk. Igazságszolgáltatásunk menete oly lassu, hogy évek telnek bele, míg végérvényes ítélettel reparálhatja valaki a becsületén ejtett foltot. Így azután ritkán kerülnek az ilyen tollforgatók a bíróság elé s egyre vakmerőbbek lesznek

gyalázkodásaikban. Ideje lenne ezen valami radikális reformmal segíteni.

Érdekes sajtótárgyalás

Az a sajtó ügy, amely tegnap a törvényszék elé került, minden tekintetben jellemző tünet a sajtó egy részére. Megtámadnak minden ok nélkül egy férfit, aki egész életét a becsületes munkának szentelte s aki előtt a legelső mindenkor a kötelesség lelkiismeretes teljesítése. Meghurcolják, napokon keresztül légből kapott vádakkal illetik és teszik ezt akkor, a mikor a megtámadottnak felettes hatósága távol van. Hadd támadjon bizalmatlanság az eddigi bizalom helyén! E bizalmatlanság fokozására szolgált a kvadjuator-kinevezés meséje is. Minden eszköz jó, csak hogy egy embert tönkretessenek.

A merénylet azonban visszafelé sült el: a rágalmozó cikkek írói bíróság elé kerültek.

Kommentárt nem fűzünk a dologhoz; elég ékesen beszélnek a tárgyalás adatai.

A tegnapi főtárgyaláson dr. Korn Lajos bíró elnökölt, szavazó bírák dr. Vámosy Mihály és Rottár Sándor voltak. Erős Rezső magánvádlót Rádl Odón, Hegedüs Nándor és Fehér Dezső vádlottakat dr. Dénes Sándor, Nagy Mihály vádlottat dr. Thury László ügyvéd képviselték.

A vádlottak személyazonosságának megállapítása után felolvastatta a bíróság a vádirat rendelkező részét, mely szerint mindhárom vád-

lottat a vádtanács nyomtatvány útján elkövetett rágalmozás miatt helyezte vád alá, mert a Nagyvárad Napló hasábjain a múlt év nyarán egész cikksorozatban alaptalanul azzal vádolták Erős Rezső l. sz. püspökségi jószágigazgatót, hogy csak azért, hogy a püspökség számára pár ezer koronával több jövedelemre tegyen szert, elvonta több község legelőjét s ezzel ezeket juttatott volna koldusbotra s mindezt suttymban, a minisztérium tilalma dacára tette s a betiltás ellenére is a kérdéses területeket beerdősítette. A káptalan pedig — a cikkek szerint — annyira felháborodott a történet állítólagos igazságtalanság fölött, hogy Erős Rezsőt, a püspök jószágigazgatóját — egyszerűen elbocsátotta. Ezeket a valótlanosságokat és rágalmozásokat még sértő kitejézőkkel is tetézték a szerzők.

Hegedüs Nándor elsőrendű vádlott kihallgatása során elismerte, hogy a cikkek nagyobb részét ő írta, de bűnösnek nem érzi magát. Mint riporter felment a megyeházára hírekért, itt Jancsó Károly aljegyző a hivatalos aktákból, melyeket ő átnézett, adta elő neki az egész dolgot, majd Jancsó többször bement a szerkesztőségbe és részletes adatokat szolgáltatott az ügyre vonatkozólag. A cikkeket közérdekből írta. Beismeri, hogy a községek és legelők neveit tévedésből összecserélte.

Miután a magánvádló beleegyezett abba, hogy a vádlottak a cikkekben foglaltakat tetésük szerint bizonyíthassák, így az összes erdősítésre vonatkozó hivatalos iratok a bíróság asztalán fektüdtek. Hegedüs vallomásával szemben megállapította ezekből az elnök, hogy a cikkben felhozott legelők egyikét sem kérte a püspökség beerdősítésre, mindössze a kerpe-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Örök re.

Irta M. Girardet.

Jeanne ott ült az asztalnál és lámpafény mellett folytatta kézimunkáját. Lábai előtt, a szőnyegre szórt játékszerek között, nagy, koroly ábrázattal rendezgette bábui toillejét a kis Ninette. Játéka fölött komolynak látszott, mintha fejécskéjében valami mély gondolat szövődne. Végre kitört belőle a hosszú hallgatás.

— Mama! . . . mondd csak, meghalt az én papám?

Jeanne összereszt.

— Nem, gyermekem, nem halt meg.

— Akkor hát tengerésztsz. Ugye?

— Jeanne csodálkozva nézett a kis Ninettere.

— Tengerésztsz? Hogy volna az? Dehogy, Ninette . . . Mondott neked valaki a papárról valamit?

— Nem. De amikor ma délután a parkban voltam, a gyerekek a papájukról beszéltek. Susanne azt mondta, hogy az ő papája meghalt; a Mimi pedig azt mondotta, hogy az ő papája tengerésztsz. És ezért nincsen sohasem otthon . . . Ugye mama, az én papám hol van? Jeanne az ölébe vonta a gyermeket és

megcsókolta a homlokát. Szemeiben a hirtelen fölindultság könnye csillogott. Néhány pillanati képtelen volt egy szót is szólni. De Ninette csak tovább faggatta.

— Ninette, te ezt még nem érted. A papa sem nem halt meg, sem nem tengerésztsz. De a mama nagyon haragszik rá. Ezért nem látod őt soha.

— Hát miért haragszik a mama a papára? Szabad ez? Én azt hittem . . .

Jeanne csókkal lezárta a kis Ninette ajkát, hogy elhallgattassa. Aztán szépen megsimogatta a fejét.

— Ninikém, ha szereted a mamádat, akkor erről nem beszélsz többé. Nem illik kérdőre vonni a mamát.

Ninette nagyon megijedt, el is hallgatott. Csak magában mormogta még:

— Miért nem illik kérdőre vonni a mamát? . . .

Egy perccel később azonban már ismét mélyen elmerült a bábui toillejének rendezésébe.

Egy szép áprilisi délután ott játszadozott a Champs-Elysées virágai közt, amikor egy idegen ur, aki már egy idő óta megfigyelte őt, hozzálépett.

— Jó napot, kisasszonykám . . . Hogy hívják magát, szép gyermekem?

— Ninette Decourcelle.

Az idegen ur könnyedén megrezsent, azután mosolyogva, de különös élenkséggel megszorogatta a gyermek kezét. Szemei végzetlenül gyengédséggel csodálták az üde arcocskát, a szőke haját és a kék, derült szemeket, amelyek értetlenül rágra nyílt kíváncsisággal néztek rá. Az idegen ur aztán kivet a gomblyukából a virágját, azt odatette a gyermek kezébe és hirtelen eltávozott.

Ninette meglepetten nézett az idegen ur után, látta, amint sietve távozik, befordul a sarkon és eltűnik. Akkor aztán a gyermek felkiáltott:

— A papa! . . . a papa!

Szemeiből kitört a könny és kicsiny lelkében, mint valami óriási szenzáció, riadt föl a megsejtett valóság. Igen, az az idegen ur a papája volt. Oh, csak ő lehetett! csak ő! . . .

A bonne ott tereferelt a padon többi társnőivel és közönyösen nézte az egész jelenetet. A gyermek sírására most hozzásietett . . .

— A papa! . . . a papa! — zokogta egyre a gyermek. Hiába erősítette a bonne az ellenkezőjét, hiába igyekezett a virágot elvenni a gyermektől . . . idegen embertől nem szabad elfogadni semmit! . . . Ninette azonban egy kincsért sem adta volna oda. Alig várta, hogy

BARTA IMRE

szobafestő és mázoló

NAGYVÁRAD, Szilágyi Dezső-utca 29.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség b. tudomására adni, hogy — szobafestő és mázoló műhelyemet —

a mai kor igényeinek megfelelően berendezve megnyitottam. Elvállalok minden e szakba vágó festő munkákat; gyors, pontos és a legutányosabb kivitelben eszközölök. A n. é. közönség becses pártfogását kérve

maradok tisztelettel: **BARTA IMRE** szobafestő és mázoló.

nyéti és szohodoli bokros legelőből egy részt kívánt beültetni, mire a miniszter meg is engedte, hogy 80 holdat beültessen a püspökség. Megállapította továbbá a szakvéleményekből, hogy a beültetett legelők nem voltak szükségesek az állattenyésztéshez, mert más legelők is voltak.

Fehér Dezső Nagy Mihályt jelöli meg a neki tulajdonított cikk szerzőjeként, aki a felelősséget magára vállalta, ő sem neki, sem Hegedűsnek a cikkírásra utasítást nem adott, azzal pedig, hogy a cikket lapjában közlőtte, a közérdeket akarta szolgálni.

Nagy Mihály vádlott, aki többek közt azt is megírta, hogy a káptalan elcsapta visszaélései miatt Erőst, nem érzi magát bünyösnek, amit írt, közérdekből írta, senkitől utasítást nem kapott a cikk megírására, hallomás után és jóhiszeműleg írt mindent.

Az első kihallgatott tanu *Laszku* Demeter volt, az ismert román agitátor. Mint képviselő-jelölt járt Kocsuban s ott panaszkodtak neki, hogy a püspökség felmondta a lakosoknak a legelőt, ami őket tönkretesz. Küldöttséget akartak meneszteni az ügyben a miniszterhez, tanu azt tanácsolta a lakosoknak, hogy inkább táviratot küldjenek. A további fejleményeket a lapokból és hallomásból tudja.

A nép panaszaiban Erős Rezsőt nem nevezte meg, ő azt véli, hogy a legelőelvonás választási presszió volt, amit épp úgy perhorreszkál, mintha a nemzetiségi jelölt érdekében presszionált volna az uradalom. (Zajos derűtség) A nép inkább Somogyi intézőt vádolta. Ő a lapnak adatokat csak utólag szolgáltat arra, hogy a távirattól és az elszegényedésről tud. A cikkek megírására ingerentiával nem volt.

Dénes Sándor védő: nem beszélt tanu ur belfenyérikkel is a legelő ügyéről?

Laszku Demeter: nem beszéltem, sőt óvakodtam velük találkozni, mint nemzetiségi képviselőjelölt. (Derűtség.) Hogy elvették-e csakugyan a legelőt a kocsubaiaktól, azt nem tudom.

Fancsó Károly 32 éves telekezetnélküli vármegyei tb. főjegyző az alispán meghatalmazásából ő szokta a hírlapíróknak a híreket szol-

gáltatni. Ő adta a jelenetben is a tudósításokat, mert a közvéleményt akarta felvilágosítani történelmi igazságtalanságról. Az inkriminált kifejezéseket informálás közben ő is használta. Nem tudja, hogy a jószágigazgató a püspök tudtával járt-e el. Az iratokat meg is mutatta Hegedűs vádlottnak.

Rádl Odön: Van-e tudomása oly tényről, hogy a püspökség befolyásolta a minisztert a legelő ügyben, vagy ebbeli vallomása csak gyanúsítás.

Fancsó: Olyan tény nem tud, de következteti,

Rádl: Hát az erdészeti albizottság tagjait hogyan gyanúsíthatja azzal, hogy az igazság rovására befolyásoknak engednek?

Fancsó: A mai társadalmi rend mellett *mindenkit meglehet gyanúsítani*. (Zugás.)

Rádl mely községekről volt szó az iratokban?

Fancsó Kerpenyéről, Szohodolról és Lehecsenyéről.

Rádl konstatálja, hogy Lehecsenyéről és Szohodolról szó sincs az iratokban, a tekintetbe, hogy panaszok merültek volna fel. Tudja-e, hogy a püspökség a sokat emlegetett Buzásdi pusztát elakarta venni a Kocsubaiaktól?

Fancsó nem tudja, melyik részéről volt szó a pusztának. Hallott róla, hogy már régebben is megengedte a beerdősítést. Az erdészeti bizot ság több ízben kijelentette, hogy az erdősítések nem engedhetők. Vallomására fogadalmat tett.

Popity János tanu, kit azzal vádolt Nagy Mihály, hogy tőle szerezte adatait, kijelenti, hogy ő adatokat nem szolgáltatott és arról nem is tudhatott, hogy a káptalan toglalkozott-e az ügygyel. Beszélgetett ugyan vele a megjelent cikkekről, kérdezősködött is tőle Nagy Mihály, de ő mindig hangsúlyozta, hogy semmi határozottat nem tud és nem is tud.

Ezután a hivatalos megyei iratok felolvasására került a sor, a mi az esti órákig elartott. A perbeszédre is ítélethozatalra csak holnap kerül a sor. A tárgyalás folytatását ma reggel 9 órára tűzte ki a bíróság.

mét sorolja fel az indemnitási javaslatot, nem szavazza meg.

Elnök: Következik Tuskán Gerő.

Tuskán Gergely: Horvátul kezd beszélni.

Egy hang a karzatról: A horvát nép nevében kijelentem, hogy ezek a kamarilla bérencsei.

Nagy zaj, mindenki keresi a közbeszólót.

Elnök: Fölszólítom a terembiztosokat, hogy távolítsák el azt az egyént. Az ülést 5 percre fölfüggesztem.

Szünet után.

Elnök: Az ülést megnyitom és jelentem a t. Háznak, hogy az előfordult incidensből kifolyólag a legszigorubbán eljártam és intézkedtem, hogy a jövőben hasonló eset elő ne fordulhasson. (Helyeslés).

Tuskán Gergely: Horvátul beszél. Az indemnitás javaslatot nem szavazza meg.

Gzerovátz István: Horvát pap, képviselő lassu mederben s meg-meg állva beszél.

A képviselők biztatják, hogy gyorsabban szóljon.

Rakovszky elnök: (akinek a tolmács állandóan letordítja a szónok szavait) megrázza a csengőt: A képviselő ur a vasuti ügyekről beszél, ez nem tartozik a tárgyhöz.

Czerovátz folytatja beszédét, de az elnök újból rácsönget.

— Az, hogy a képviselő ur miért jött vissza ide a Házbába, nem tartozik a tárgyhöz. Újból figyelmeztetem, hogy csak maradjon a tárgynál.

Czernovátz István megint beszél egy darabig, egyszerre az elnök hevesen rácsönget és harsány hangon kiáltja:

— Nem engedhetem meg, hogy ilyen tanokat hirdessen. A magyar királyság Horvátországon túl is terjed, egész odáig, ahol a külföld kezdődik.

Zajos helyeslés és felkiáltások: Közjog ellenes tanokat hirdet!

Czernovátz István valamit felel az elnöknek.

Elnök (hevesen rázza a csengőt és kiáltja): Az elnöki intézkedésekre nem szabad megjegyzéseket tenni, mert különben megvonom a szót.

Czerovátz, aki egy szót sem tud magyarul, megáll és az elnökre bámul.

Elnök: Ha nem folytatja beszédét, nyomban más szónokot hívok fel.

Czernovátz István erre rövidesen befejezi beszédét és az elnök felszólítja a következő szónokot, Modrusán Gusztávot.

Modrusán Gusztáv alig fog beszédjébe, az elnök kétszer is rácsönget, hogy a tárgyhöz szóljon, mert harmadik megintésre megvonja tőle a szót.

Zajos helyeslés hangzott fel a magyar részről, míg a horvátok idegesen fészkelődnek és Supiló az elnök felé kiáltja:

— Ez nem iskola! Ez képviselőház!

— Supiló képviselő urat rendreutasítom!

— felel vissza az elnök, aztán a szónok felé fordul:

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 6.

Rakovszky István elnök 10 órakor nyitja meg az ülést. A jegyzőkönyv olvasása után jelenti, hogy az interpellációs könyvben *Madrusán* Gusztáv a földmivelésügyi miniszterhez a Kulpa tolyó és Horvátország más folyóinak megerősítése tárgyában jegyzett be interpellációt.

Babics Ljuba a kereskedelmi minisztert *Polit* Mihály a szerb nemzeti egyházban történt törvénytelenések tárgyában a közoktatás és vallásügyi minisztert interpellálja, *Pilisy* István interpellációja pedig a kereskedelmi miniszterhez szól.

Elnök kimondja, hogy fél 3-kor térnek rá az interpellációkra.

Hoitsy Pál indítványát elhatározták, hogy az interpellációk előterjesztését 2 órakor kezdik meg.

Lengyel Zoltán a házszabályokhoz szólal fel, hogy interpellációt adott be írásban, kéri az elnök intézkedését.

Az elnök felvilágosító szavai után áttértek az indemnitás tárgyalására.

Petrovics György: A nemzetiségiek sérel-

haza érjen, s amikor végre otthon voltak, lélekszakadva rontott be a házbába:

— Mama! mama! . . . én láttam . . . a papát! . . . Ezt a virágot tőle kaptam és . . . és . . .

Jeanne szive nagyot dobbant, feszült figyelemmel hallgatta a gyermeket, kikérdezte a bonnet is; aztán szigorúan megparancsolta, hogy a gyermeket nem szabad többé a Champs-Elyséesre vinni.

Asszonyom!

Ma délután találkoztam gyermekünkkel. Milyen édes, szép kicsi leány; szakasztott mása önnek.

Ez a találkozás egészen megrendített. Valami sajátos melegséget, olyan különös nyugtalanságot érezek a táplálkozás óta, hogy képtelen vagyok arra a fogadalomra, amelyre ön kényszerített.

Bocsássa meg ezt a levelemet, melylyel parancsát megszegem s engedje meg, arra kérnem önt, hogy gyermekemet meglátogathassam . . .

Jeanne fölindultan olvasta a levelet újra meg újra. Aztán összetépte, apró izekre . . . és hosszu hallgatásba mélyedt.

A cseléd másodsor jött be:

— Nem tetszik válaszolni semmit, asszonyom? A szolgálta vár a feleletre.

Jeanne nyugodtan fölkel, levélpapírt keresett elő.

Csak ezt a sort írta rá:

»Köztünk örökre vége mindennek.«

Megnyilt! Tátray Gusztáv

rövidáru és kézimunka üzlete

vásznat, valódi Scroll sifont, fehérneműt, divatalkalmakat és selymeket. melynek előnyös összeköttetésem folytán jutányos szabott árak mellett lesznek eladva. (Főutca Orsolyák temploma mellett.)

Kérem a nagyérdemű közönséget szükségleteit nálam beszerezni, hol mindennemű rövidáruk, szabók-llékek és kézimunka hozzávalók, diszek feltűnő olcsó árakban lesznek elárusítva; azonkívül raktáron tartok A nagyérdemű közönség pártfogását kéri **Tátray Gusztáv.**

— Tessék folytatni, de — hamar. (Viha-ros derűtség.)

Modrusán Gusztáv erre egy ívet vesz elő és arról kezd valamit olvasni, mire minden oldalról röpködnek feléje a kiáltások:

— Ne olvasson! Szégyen gyalázat ez az állapot! Visszaélnék a törvénnyel, mely csak azt rendeli, hogy horvátul is beszélhetnek.

Modrusán Gusztáv tovább folytatja beszédét, mire a képviselők felkelnek és ki-
mennek.

Rátkay László ezekkel a szavakkal távozik: A gyomrom kóvárog! Ilyesmit kelljen tü-
nünk!

Farkasházy Zsigmond: Nem kell tünnünk. Legyen valakinek bátorsága fölvetni a kérdést, hogy a Ház határozzon a felett, mi jobb: a 30 éven át való házszabálymagyarázat, amikor nem beszéltek horvátul, vagy ez a mai? A Háznak joga van a házszabályt magyarázni. Két hétig tartana a vita s akkor megszavazzuk, hogy horvátul nem szabad beszélni.

Modrusán Gusztáv azonban folytatta be-
szédét.

Modrusán Gusztáv tovább beszél és írá-
sait kezdi előszedegetni.

Felkiáltások: Ne olvasson.

Lorkovits: Valamit horvátul közbekiált.

Fábry Károly: Ne ordíts, fogd be a
szádat.

Modrusán tovább beszél.

Elnök kéri a szónokot, hogy közelebb
jöjjön, mert nem érti, mit mond.

Förster Ottó: Jobb, ha mennél mesz-
szebb van.

Modrusán Rakodczay ellen panaszkodik
és végül kijelenti, hogy nem fogadja el az in-
demnitást.

Vissontay Soma beszélt ezután sűrű sze-
mélyeskedő közbeszólások közepett.

Az ülés végén Adamovich István inter-
pellált a kivételes nőstülési engedélyek tárgyá-
ban, melyre Jekelfalussy honvédelmi miniszter
megnyugtató választ adott.

Ülés vége 3 órakor.

Biharmegye a mult hóban.

Keszthelyi Zoltán visszahelyezése.

Biharmegye közigazgatási bizottsága teg-
nap délelőtt tartotta meg november havi ülését,
melyen a bizottsági tagokra csaknem teljes
számban vettek részt. Az ülésnek legérdeke-
sebb tárgyául a főjegyző visszahelyezése ígér-
kezett, ami azonban, mint a többi sablonos ügy
most már az utolsó lépést tette meg s a teljes
befejezés stadiumába jutott, s vele együtt létre
jött a béke a megyeházán, hol most már har-
monikus élet uralkodik az eddigi sok huza-
vona után.

Az ülésről tudósításunk a következő:

Jelen voltak Glacc Antal elnöklete alatt
Fetszer Antal, Baranyi András, Czifra Gerő,
Major Lajos, dr Virág Béla, Eröss Rezső, Va-
sady Lajos, gróf Tisza Kálmán, Möricz Ernő

dr, Kondor Mihály, Gerlán Géza, Balogh János,
Balogh Elemér, dr Wallner Odön, Papp János,
Telegdy József.

Az ülés első tárgya volt az alispán jelen-
tése, melynek fő része volt Keszthelyi Zoltán
megyei főjegyző ügye. Balogh János előadó is-
mertette az eddig keletkezett iratokat, felol-
vasta a királyi törvényszék felmentő, illetőleg az
eljárást beszüntető határozatát és a feyelmi
választmány határozatát, melyben a választmány
a főjegyző ellen indított vizsgálatot beszünteti
és javasolja, hogy őt helyezték vissza állásába.

A közigazgatási bizottság javaslatát elfo-
gadta és utasította az alispánt, hogy a főjegy-
zői hivatal Keszthelyi Zoltánnak adja át. Egy-
szersmind utasítja az alispánt, hogy Keszthelyi
Zoltán főjegyzőnek eddig visszatartott fizetését
utaltassa ki. Ezzel teljes elintézést nyert az
oly nagy port felvert ügy s következett a na-
pirend többi tárgya.

A pénzügyigazgató jelentésének tudomásul
vétele után dr Möricz Ernő megyei főorvos
tette meg jelentését a megye közegészség-
ügyére vonatkozólag. A főorvos az egészség-
ügyi állapotokat kielégítőeknek mondotta, azon-
ban ez nem az egész vármegye területére vo-
natkozik, hanem csak egy részére. A megye
igen nagy részében, az érmihályfalvai járásban
a tifusz járványszerűleg lépett fel s áldozatokat
is kivánt.

A főorvos a fellépett tifusz járványt a
nagy szárazságnak tulajdonítja, mely erős be-
folyással van a klímára. A tifusz járvány októ-
berben erősödött meg s tulajdonképen ekkor
lett járványszerűvé. A tifusz járvány megszün-
tetése végett a kellő óvintézkedéseket megtet-
ték a hatóságok

A tanfelügyelő jelentésének legnagyobb
részét a tanítók korpótlék iránti kérelme fog-
lalta el, melyeket a bizottság tudomásul vett,
illetőleg teljesített. A tanfelügyelő bejelentette,
hogy az okányi iskolában Kiss Károly nevű
nyugdíjazott tanítót rendes tanítóvá választot-
ták meg, ami ellen többen felebbezést adtak
be. A közigazgatási bizottság a választást meg-
semmisítette és határidőt tűzött ki az új vá-
lasztás megejtése végett.

A tanfelügyelő jelentése után a rendes
előadói jelentések tudomásul vétele után az
ülés déli 12 órakor véget ért.

Nagyváradon nincs drágaság.

Egy braziliai ujságiró nyilatkozata.

Nagyváradon, ha e cikket elolvassák, még
talán jogosultnak fogják érezni magukat sokan,
hogy a drágaságot, mely valóságban elviselhe-
tetlen, még inkább fokozzák. Ugyanis most itt
letelepült egy Braziliából bevándorolt portugál
s olyan elismerő nyilatkozatokat tett Nagyvá-
radról, hogy szinte mi sem hisszük el.

Smokovszki Sándor ezelőtt már tegy 17
évvel vándorolt ki Galiciából Muszinaka
nevű községből Amerikába feleségével Mal-
vinczka Annával. Sorsa Braziliába sodorta, hol
Itajahyban települt le és megszerezte a portu-
gál illetőséget. Munkájával házat szerzett ma-
gának, melyet csakhamar egy másikkal is ki-
bővített.

A városban nem nagyon volt elterjedve a
hirlapirodalom, miért is megalapította a Prog-
restó című hetilapot. A lapnak nem voltak ren-
des munkatársai. Ő kivüle egy hivatalnokot

szerződtetett, akinek évi 700 forintot és egy
kisegítőt, kinek évi 400 forintot fizetett. A lap
nyolcoldalu volt, tehát valami nagyon kellett
megfizetni magukat azért a pénzért a szer-
kesztőknek. A lap igen jól ment, úgy hogy
jövedelmének nagy részét a lap bevételei ké-
pezték.

Tisztességesen élt kint Smokovszki, csak az
óriási drágasággal nem tudott kibékülni. Ott
pedig, mint ő mondta, 60 fillér egy kilogram
hus és itt 1 korona 60—80 fillér. Itt ugyan
nem mutatkozik a nagyváradai olcsóság. Ő
nem is az élelmi cikkekre vonatkozólag tette
nyilatkozatát, azt tudnillik, hogy Nagyvárad a
világ legolcsóbb városa, hanem az ipari cik-
kekre.

Ott ugyanis nagyon magas adót vetnek
ki a behozott ipari cikkekre, úgy hogy azokat
olcsóbban adni nem tudják, mint az ottani
gyártmányokat. Kevés az iparos s a bevándor-
lás legkisebb itt az egész Amerikában. Az ipari
pálya még nincs felkarolva, pedig ennek érde-
kében mindent elkövetnek. Csodálatos, hogy a
kivándorlás leginkább Észak-Amerikába törté-
nik, hol a munkaerő elpusztul s 100-ad része
sem tud érvényesülni, míg a déli részeken
valóságos munkás hiány van.

Smokovszki három évvel ezelőtt jött ki
Braziliából s bejárta a horvát városokat, majd
a magyar helységeket és végtére is arra a
meggyőződésre jutott, hogy Nagyvárad a leg-
olcsóbb hely, itt lesz legkönnyebb a megélhe-
tés. Tegnap jelentkezett is Smokovszki a fő-
kapitánynál és kijelentette, hogy ő magyar ál-
lampolgár akar lenni.

Ide jövedele után egy eladó házat kere-
sett, melyet csakhamar felis talált Kazay Kál-
mán házában. A Kazay-féle házat 24000 fo-
rintért vásárolta meg a bevándorolt és azonnal
bele is költözött. Smokovszki Nagyváradon
mint magánzó fog élni a szerzett vagyó-
nából.

A gázgyár megvétele.

Rimler Károly polgármester és dr Radó
Ignác törvényhatósági bizottsági tag már napok
óta Augsburgban időznek, hogy a nagyvárad
gázgyárát megvegyék a városnak. A polgárság
körében sokaknak feltűnt ez a vásárlási célból
tett utazás s azon kérdést vetik fel, hogy olyan
sürgős nekünk a gázgyár megvétele, vagy olyan
sürgős az augsburgiaknak a gázgyár eladása,
továbbá alkalmasak-e éppen a mostani idő
és a mai pénzügyi viszonyok a gázgyár meg-
vételére?

Ha vizsgáljuk ezeket a kérdéseket, lehe-
tetlen megnyugtató választ találni; mert ennek
a gyors gyárvásárlásnak a forszírozása csak
akkor volna érthető, ha félni kellene attól, hogy
más elviszi az orrunk elől. De ez a veszedel-
lem ki van zárva. Nem sarkalja a gázgyár
mielőbbi megvásárlását az sem, hogy a gáz-
gyár megbénítja a városi villamos telep for-
galmát s annak jövedelmezőségét veszélyezteti.

Első erdélyi géperőre berendezett kőfaragóműhely és

— s i r k ő g y á r . —

Kolozsvár, Dézsma-utca 21. sz.

Központi iroda Kolozsvár. Telefon 662.

Flók telepek: 179

Déva. Nagyszeben, Bánpaták.

Gerstenbrein Tamás

szobrász és kő-
faragó mester Nagyvárad, Rákóczy-ut 55. (Diósi fatelep).

Ajánlja nagyraktárát: Saját készítményű márvány, gránit, syenit, labrador stb.
Elvállal minden e szakmába vágó munkát, ugyancsak régi
siremlékekben. Sírboltok s sírkövek renoválását a legolcsóbb árak mellett.

A villamos telep szerencsésen kiállotta a tűzpróbát s a versenyben nem a gázgyár lett a győztes. Vagy talán attól fél a város vezetősége, hogy a területhasználatból folyó perben a gázgyár lesz a győztes s akkor hódítani fog a gáz és kárt okoz a villamos telepnek? Ezt azonban alig hisszük, hogy bekövetkéné. Különben is a per megindítása előtt kellett volna jobban meggondolni, hogy jogos-e a gázgyár álláspontja s ha igen, akkor a városnak, mint erkölcsi testületnek, még károsodás esetén sem szabad a jog korlátozását megkísérelni. Ha pedig nem jogos a gázgyár álláspontja, akkor nincs ok a félelemre.

Azt tehát meglehet állapítani, hogy a gázgyár megvétele nem annyira sürgős a városnak, hogy a tulajdonosok helyébe kelljen szaladni. Ha pedig nem a városnak, hanem a tulajdonosoknak sürgős az adás-vétel, jöjjenek ők ide. Mert hiába: az üzlet — üzlet. S hiába szidják a németet, de az tagadhatatlan, hogy több üzleti szellemmel bír, mint mi. Vajjon nem magasabb összeget kér-e, ha látja, hogy szaladunk utána.

Amikor az angolok tudtak a gázgyáron, akkor nem igyekezett a város a megvétellel, hanem most siet a helyükbe, hogy az akkori vételáron felül megadja az augsburgiaknak a busás hasznát, a harminc éves csőhálózatért.

De mindentől eltekintve, a mostani pénzügyi viszonyokat sem tartjuk alkalmasnak a gyár megvételére, dacára, hogy nem tartjuk deficitel dolgozó vállalatnak a gázgyárat. Ma minden téren küzdenek a pénzügyi viszonyok békítő hatásával s bizonyára Nagyváradnak sem hozzák kocsiderékkel az olcsó kölcsönt. Más pénzünk pedig nincs.

Osszegezve véleményünket, azt tartjuk, hogy a gázgyár megvétele ez idő szerint nem sürgős, hogy azért értékén felüli összeget adjunk. Helyes, ha a gázgyár megvételének kérdését nem ejti el a város, de ne siettesse az ügyet, mert véleményünk szerint ez a kérdés ugy is megéri — a város javára.

Egy városatya.

UJDONSÁGOK.

* **A kath. kör Szent Erzsébet ünnepélye.** A nagyváradai kath. kör is méltó módon őrviszi részét Szent Erzsébet ünnepeléséből. November hó 17-én délelőtt 11 órakor a főgymnásium dísztermében nagyszabású Szent Erzsébet ünnepélyt rendez. A kath. kör matinéit rendszerint beléptidij nélkül rendez, ezuttal azonban eltér ezen szokástól, s a városi gyermekórház szegény bejáró betegei javára egy korona belépti díjjal tartja meg az ünnepélyt, tekintettel arra, hogy Szent Erzsébet nemcsak a szegények segítésében szolgált Istennek, de ő állította fel az első gyermekórházat. A kath. kör tegnapi választmányi ülésén állapította meg az ünnepély programját a következőkben: »Szt. Erzsébet«, *Szepessy* Lászlónak a kölni versenyen pályadíjat nyert melodramája; zenéjét *Demény Dezső* írta. A szöveget szavalja *Posta Mariska* k. a. zongorán kíséri *Vucskics Jenő*. Ünnepi beszéd, tartja *Bundala Mihály* kanonok. Végül a székesegyházi énekkar *Belesnay* Antal vezetésével karénekeket ad elő az ünnepi daljatekből.

* **Kinevezés.** *Glac* Antal főispán *Povits* István szakadati néptanítót helyettes anyakönyvvezetővé nevezte ki.

* **Megyebizottsági tag választása.** A nagyváradai egyházmegye egyetlen Szatmár megyében levő községében Király-Darócson október 4-én volt a megyebizottsági tag választása. A község magyar lakosai *Krisztik János* r. kath. plébánost választották meg megyebizottsági taggá, a román lakosság összetartása dacára. A románoknak más jelöltjük volt s egy sem szavazott a magyarok jelöltjére.

* **Uj kórházi segédorvos.** A biharmegyei közkórház belgyógyászati osztályához *Glac* Antal főispán tegnap dr. *Szilágyi Pál* orvost segédorvossá nevezte ki.

* **A miniszter és a kulturszempon-tok.** Biharvármegye a közszükségleti alap költségvetésében 8920 koronát vett fel kulturális és gazdasági célokra. Ebben az összegben befoglaltatik a hadapródiskola alapítványi helyére való fizetés 1600 korona és tanítók megjutalmazására fordítandó összeg 800 korona. Biharvármegyétől tehát igen kevés az az összeg, amit tulajdonképpen gazdasági és kulturális célokra fordít. A közszükségleti alap költségvetése a napokban érkezett le a belügyminisztertől és a 8920 korona mennyiségére kitógásokat is tesz, azt nagyon kevésnek találja és erre vonatkozólag a következő megjegyzést küldte le. Elvárom, hogy a jövőben módot fog találni a megye, hogy az államot és társadalmat kulturális és gazdasági érdekek támogatására irányuló törekvéseket nagyobb anyagi áldozatokkal támogatja. A költségvetés más részére vonatkozólag a 4 és fél százalékos pótdótot nem hagyta jóvá, azt 4 százalékra szállította le. Általában pedig alaki hibákat kitógasolt a miniszter, melyek mellett a költségvetést jóváhagyta.

* **Ker. munkás egyleti házszen-telés Csorváson.** F. hó 3-án délután szentelte fel *Szirtes* Antal lelkész a csorvási keresztény munkásegylet ujonnan épült házát, melynek költségeihez megboldogult *Winkler* József, *Grócs* Béla, *Palotay* László, *Andrássy* János, dr. *Lányi* József, dr. *Karácsonyi* János és *Spett* Gyula kanonokok nagyobb összegekkel járultak. Az egyesület tagjai először a régi bérelt helyiségben gyülekeztek, ahonnan nemzeti zászlóval zenésző mellett indultak az új házhoz, amelybe belépven felkérték *Szirtes* Antal lelkészt az egyesület fölszentelésére. A szentelés meghatározó imái után egy szívvel-lélekkel énekeltek a dicsőítő éneket: »Magasztalja az én lelkem az Urat!« Ennek végeztével a lelkész oktató beszédet intézett az ünnepelőkhez, melynek befejeztével a zenekar a Hymnust kezdte játszani és sok száz ajak meghatottan zengette: *Isten áldd meg a magyart!*

* **Az elmekórház új lelkésze.** *Haláse* Gyula elmekórházi lelkésznek plebánossá történt kineveztetése által megüresedett lelkészi hely betöltésére tegnap *Felszer* Antal segédpüspök megtette intézkedését. Eszerint az új kórházi lelkész dr. *Pataky* Arnold theologiai tanár lesz.

* **Gyűjtés a temetőben a tüdőbetegeknek.** Nagyvárad város polgármestere halottak estéjén perselyeket állított fel a temetőben s felhívásban kérte a közönséget, hogy a kegyelet ünnepén juttassanak valami adományt a nagyváradai szegény tüdőbetegek gyógykezelésére. Összesen hat persely volt; ezek közül egybe *Kemény* Ignác rendőrbiztos gyűjtött a temetőket látogatók között, ötöt pedig a temetők kapujánál állítottak fel. Tegnap délután bontották fel hivatalosan a perselyeket. Az adományok között volt több 10 koronás arany, egy forintos és koronás és igen sok 2 filléres. Perselyek szerint befolyt: *Kemény* Ignác perselyében 67 korona 80 fill., az olaszii

temető nagy kapujánál (Épreskert felé) 85 kor. 34 fillér, az olaszii temető sírásólak melletti kapujánál 86 kor. 43 fillér, a *Rulikovszky* temető kapujánál 44 kor. 11 fill., a bezárt Zöldkerti temető kapujánál 11 kor. 17 fill., a *velencei* temetőben 16 kor. 11 fill., az ősi temetőben 8 kor. 96 fillér. Összesen tehát begyűlt a perselyekbe 319 kor. 92 fillér.

* **A vasut az ur.** Nagyvárad városa átiratba kereste meg a m. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségét a kórház-utcai vasuti hid átalakítása ügyében, továbbá kérte, hogy a vasutvonal megerősítésére vonatkozólag a városi tanácstól szerezzék meg előzetesen az építkezési engedélyt s ezért mutassák be a terveket. A kolozsvári üzletvezetőség most válaszol a város megkeresésére. A kórház-utcai áthidalás ügyében most nem nyilatkozik, mert az augusztusban tartott közigazgatási bejárás jegyzőkönyve felett még felsőbb helyen nem döntöttek. A másik kérdésre azonban azzal válaszol a felügyelőség, hogy a városi tanácsnak semmi köze a vasutvonalon történő építkezéshez. Ugyanis az átiratban az foglaltatik, hogy a nehezebb mozdonyok járatása érdekében szükséges megerősítés esetén a tervek bemutatása az építési engedély megadása végett a városi tanácshoz azért nem történhet, mert erre a tanács illetéktelen s ez ellen a vasut felügyelősége állást foglal, mivel a saját vonalaikon, idegen érdekek sérelme nélkül tisztán üzem szempontjából berendezéseiken végrehajtandó javítások és átalakítások helyhatósági engedélyhez kötve nincsenek és e részben egyedül a kormányhatóságok rendelkezéseinek vannak alávetve. — Ez egy kissé furcsán hangzik, különösen az adott esetben, mikor most lenne az alkalom, hogy a régi sérelmek, tarthatatlan helyzetek a város közforgalmának érdekében orvosoltassanak. A városnak mindent el kell követni, hogy a területén levő két állomás közötti vasutvonalon a mostani helyzet megváltozzék s az átereszek a közforgalom érdekében kedvező módon alakítottassanak át.

* **A nőegylet tea-estélyei.** A biharmegyei és nagyváradai nőegylet f. hó 23-án és 1908. évi január hó 12. napján Erzsébet leányárvaháza és a *Lujza* Otthon pénztára javára a Zöldta szálló nagytermében tea-estélyeket rendez, melyek este 5 órakor veszik kezdetüket. Estély után tánc következik. A belépő-díj mérsékelt 1 korona 20 fillérben van megállapítva, melyért a vendégeket városunk előkelő hölgyei izletes theával és süteménnyel fogják kiszolgálni.

* **Az állami iskolák felállítására.** Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy 20 osztályú állami iskola felállítását kéri a kultuszminisztertől s az e célra szükséges iskola épületeket, felszerelését és fenntartását a sajátjából fedezi. A belügyminiszter most értesítette a várost, hogy a közgyűlés ezen határozatát jóváhagyja.

* **Fejlődés-gőzerővel.** A városi mérnöki hivatalból csakugy ömlenek a tervek a városi tanács elé. Minden évben milliókba kerülne azoknak a terveknek a megvalósítása, csak lenne hozzá pénz. A város kétségtelenül sokat nyerne egyik-másik terv mielőbbi kivitele által, azonban a mostani nehéz időkben a polgárság a mai terheket nem bírja, nem hogy bár szükséges, de elkérhető szepítési munkálatokkal fokozzuk a terheit. Az utóbbi tíz év alatt Nagyvárad városa annyit áldozott, hogy ha még a *Pecze-* és *Párizspatak* rendezését és a csatornázást keresztül tudja vinni, nagyon meg-

telelt egy néhány évre kötelességeinek. Végre is nem helyes és ésszerű a multak minden mulasztásának pótlását egy-két évtized alatt keresztülhajtani, mert ezáltal a polgárok egységiáját és teherviselési képességét támadjuk meg. Tegnap egy nagyszabású tervet nyújtott be ismét a város főmérnöke. Ujváros emelkedése érdekében javasolja, hogy a Szent-László-teret, Kossuth-, Zöldfa-, Kapucinus-, Kert-, Pável- és Körözs-utcák járdáját és kocsiutját aszfaltoztassa ki a város. A tervek keresztülvitele a főmérnök számítása szerint, mintegy 600,163 kor. 65 fillérbe kerülne, amelye kölcsönből és közköltő emelés útján véli fedezni. Az aszfaltozás előtt ezeknek a területeknek a csatornázását kellene eszközölni s ez volna az általános csatornázás nagy munkájában az első turnus. A felsorolt terület csatornázása és aszfaltozása tehát együtt körülbelül egy millió koronát igényelne. Szép, szép, de honnan?

* A bankóhamisító az ügyészségen.

Pongor József, aki a bankóhamisítási kísérlet révén oly országos hirre tett szert, most a nagyváradi ügyészségen van és elmékedik csatlódott számításainak oly csufos kudarca felett. Mint értesítenek minket a tenkei járásbírósa befajta a rábizott vizsgálatot és az iratokat valamint a bűnleket tegnap a nagyváradi királyi ügyészséghez terjesztette be, hova Pongort is bekisérték. A bűnleket egy méter-mázsa súlyt nyomnak. All pedig egy fényképgépből és egy sokszorosító gépből, mely igen kezdetleges, amennyiben a rendes litográf sokszorosító gépektől vajmi kevésben tér el. A nagyváradi vizsgáló bíróság ha befajta a vizsgálatot az ügyet Budapestre fogják átneni, hol a további eljárásra illetékes törvényszék van.

* **Baleset a villamoson.** Tegnap délelőtt Lázár Vilma 14 éves leány, mikor a villamos kocsirol le akart szállani, a kocsi megindult, minek következtében a leány a kocsi vasába ütődött s arcán súlyos sérülést szenvedett. A leányt beszállították a közkörházba, hol ápolás alá vették.

* **A méltatlankodó alkohol.** Valami libaperbe tanuként volt beidézve Nagybaródról Szeges Katalin, aki a letett vallomás után erősen hajtogatta az alkoholt tartalmazó poharakat; minek következtében úgy elázott, hogy a királyi tábla előtti betont nem tudta megkülönböztetni az ágytól és ráfeküdvé az alkoholista legmélyebb álmába sülyedt. A mély álmás közben olyan erős horkolást rendezett, hogy a Nagyhidnál posztoló rendőr figyelmes lett rá, minek következtében az asszonyt mély álmából kiemelte és talpra állította. — Ez ellen az asszony erős méltatlankodó hangon tiltakozott és folyton kiabálta:

— Hogy mer maga engem a lakásomban felköltetni. — A bekisérésről meg épen halani sem akart és csak úgy ment a rendőrrel, hogy bebeszéltek neki miszerint tegyen feljelentést magánlak megsértés miatt a rendőr ellen.

EGYESÜLETEK.

A kath. kör ülése. A nagyváradi katolikus kör választmánya tegnap, szerdán este ülést tartott Dús László elnökle alatt, amelyen jelen voltak: dr Karácsonyi János kanonok, dr Vucskics Gyula, dr Hoványi Gyula, Gécsay Lajos, Imrik S. Zoltán, dr Imrik Gusztáv, Szilágyi Dózsa, Tóth Márton, Kelemen

Kálmán, Láng József, Balázsovics Jenő, Csobánczy Lajos, Nozáky Rezső. A választmány elhatározta a szt. Erzsébet ünnepély megtartását és műsorát. Üdvözölte dr Karácsonyi János kanonokot, mint a választmány tagját, c. préposttá történt kinevezése alkalmából. Uj tagul felvette Mertz Sándort, s még apróbb belső ügyeket intézett el.

A várád-olaszi-i róm. kath. tanítótestület értekezlete. Ma szerdán délelőtt a várád-olaszi-i róm. kath. tantestület — rendes havi értekezletén — Számborovszky Rezső tanító indítványára kimondotta, hogy az eddigi időszakonkénti értesítő helyett minden hónapban »Ertesítő« útján fogja tudatni minden egyes tanuló szülőjét gyermekének viselete, szorgalma és előmeneteléről, hogy ezáltal a tanító és a szülők közötti együttműködés a gyermekek nevelőoktatására intenzívebbé váljék. Ugyan e könyvecskébe lesz a tanuló évvégi bizonylata, ezen könyvecske higiénikus szempontból évenként újra lesz kiállítva. Szintén hozzájárult Számborovszky Rezső azon indítványához is, hogy a nagyváradi összes róm. kath. népoktatási iskolák egy közös évvégi Ertesítőt adjanak ki.

Gyorsíró kör a főgimnáziumban. A nagyváradi premontrei főgimnáziumban gyorsíró egyesület alakult, mely a Gabelsberger-rendszernek lelkes átültetőjéről a magyar gyorsírás atyjától Markovits Ivántól kapta nevét. Tanár elnök: Szilágyi D. Dózsa. Ifjúsági elnök: Kiss István VIII. o. t.; titkár: Fényes Andor VIII. o. t.; pénztárnok: Markovits Pál VII. o. t.; könyvtáros: Friedler Imre VIII. o. t.; jegyző: Székely Béla VII. o. t.

SZINHÁZ.

A hét műsora.

Csütörtök: Gyurkovics lányok.
Péntek: Bernát
Szombat: Bibliás asszony.
Vasárnap d. u.: Vörös sipka, este: Josett kisasszony, a feleségem.

Gyurkovics lányok. Herczeg Ferenc szelleme, nagy író talentuma sűrűn ellátogat hozzánk. Sok élvezetes órát szerzett remek zsáner-darabja, a magyar gentry pusztulásának vig szomorú, erős tollú rajza: a Gyurkovics-lányok eddig is a magyar színházlátogató közönségnek. Színesen, pazar vénával megfaragott jellemei, mindvégig érdekfeszítő meseszövése, — ami nem is mese, hanem egy darab élet — ma újra megjelenik a függönyök alatt. Az Ella, a Sárika, Liza apró kedves intrikái, Gyurkovics mama fontoskodó, fufangos tipegése, a bravuros vőlegényfogások, leányszívek poétikus, édes-ábrándos észjárása és a szavakba rejtett sok-sok keserű szatira, pattanó ötlet sikeres kellemes estével biztatják a nagy közönséget.

TÁVIRATOK.

Szónok a képviselőházi karzaton.

Budapest, november 6. Érdekes és ismert vendéke volt ma a képviselőház egyik karzatának. Mészáros Károly, Lipótköruti óras és ékszerész. Van-e, aki nevét nem ismeri? A nemes mester szavalt már egyszer a karzatról. Innen a nagy neve. Most is azért jött el az órák kegyességétől, lármás műhelyéből a parla-

mentbe, hogy figyelmeztesse a nemzetet a nemzetiségek összeesküvésére, melyet a Kamarilla tervez ma Magyarország ellen. Hiába volt az elnök erélyes cseugelése. Mészáros lelkes magyar szónoklatával nem engedte szóhoz jutni a horvátul diszuráló Tuskán Gergelyt, úgy hogy a gyűlést fel kellett függeszteni. A háznagyi hivatalban Mészáros igazolta magát, amikor meglátta az ősz fürtű Szappanos képviselőt, feléje rohant s össze-vissza csókolta kezét. Az ősz honatya könnyezni kezdett s kijelentette, hogy kár volna ha ennek a nagy hazafinak lelkes karzati szónoklatáért hajszála is meggörbülne. Mészáros a nemes órásmestert szabadon bocsátották, ki most afelett emékedhetik zajos műhelyében, hogy miért nem volt hatása az ő beszédének, mert Tuskán mégis csak horvátul beszélt tovább.

Vajda és Potocsnyák mentelme.

Budapest, nov. 6. A mentelmi bizottság ma délelőtt Malatinszky György elnökle alatt ülést tartott, a melyen tárgyalták Vajda Sándornak és Potocsnyák Ferencnek ismeretes ügyét. Vajda Sándorra nézve konstataálta, hogy mentelmi joga megsértetett. Potocsnyákra nézve pedig elhatározta, hogy a háznak indítványt fog tenni arra nézve, hogy Potocsnyákat 30 napra zárják ki az ülést teremből.

Lukács László mandátuma.

Budapest, nov. 6. A belényesi választók panasza útján kérték Lukács László mandátumának megsemmisítését. Ezzel a panaszszal tegnap foglalkozott először a IV. bírálóbizottság Haviár Dániel elnökle alatt. Jelen voltak: Wig Leó, Horvát Dezső, Németh Imre, Samassa János. A bizottság előadoul Németh Imrét választotta meg és a panasz érdemleges tárgyalását november hó 14-én délután fél öt órakor tartandó ülésére tűzte ki, miről Lukács Lászlót is értesítették.

Bülow kancellár pöre.

Berlin, nov. 6. Az országos törvényszéken ma kezdték meg Bülow herceg kancellárnak Brandt Adolf író elleni becsületsértési pörének tárgyalását óriási érdeklődés mellett. Pusch dr bíró elnököt, a vádlottat dr Arnd védi. A tanuk közt van Holstein titkos tanácsos, Schafer titkos kormánytanácsos, Eulenburg Fülöp herceg. A többi magas állásu tanu nem volt megidézhető. A védő bejelenti, hogy a vádlott egészségi állapotát vizsgálta meg, mert tegnap többször ájulási rohama volt és kéri a tárgyalás elnapolását, mert a legfontosabb tanuk nem jelentek meg. Az elnök megállapítja, hogy a vádlott büntetett előéletű, ki már becsületsértés, nyilvános erőszakoskodás, erkölcstelen iratok terjesztése miatt, és közrend elleni vétség miatt volt büntetve. A bizonyítás felvétele után a bíróság Brandt 1 évi és 6 havi államfogházra és 1500 korona pénzbüntetésre ítélte és elrendelte azonnal való letartóztatását.

NYILTTÉR.

Új gyógyszertár a Szacsvey-utcában!

Van szerencsém a n. é.
közönség becses tudomá-
sára hozni, hogy a »ll.
Rákóczi Ferenchez« címzett

gyógyszertáramat

mult hó 22-én

megnyitottam.

Szives pártfogást kérve maradok
teljes tisztelettel

CSANDA ENDRE, gyógyszerész.

Legjobb

Cipők

legolesobbant*****
REICHARD ÁRUHÁZA
cégnél kaphatók.



REGÉNYCSARNOK.



A rejtélyes kerékpár.

— Regény. —

Irta: Daniel András.

(Franciaából.)

59

— Menjen — parancsolta csupán — hagy-
janak békében.

Mikor a szobaleány eltűnt, Claire elre-
teszelte az ajtót; egy viláért sem ohajtot'a
volna, hogy férje, így, sirástól kiveresedve,
mejlássa őt.

A szobaleány nagyon pontosan teljesítette
urnője parancsait. Mert úgy fél tizenegy óra
felé, midőn Varouze kérdezősködött, hol van a
felesége, az inas azt felelte, — a szobaleány-
tól hallotta — hogy ő nagysága sétálni ment
a kisasszonynyal. Persze nem álmodta, minő
beszélgetést folytatott a két cseléd e tárgyban
együtt.

— Lám, lám! . . . a nagysága után kérde-

zősködik, — mondá a kíváncsi leány. — Ujra
kezdődnek hát a mézes hetek? Mert a válasz
megszűnt tegnap.

— Azt hiszem, inkább azért kérdezőskö-
dött az ur — felelte az inas — mert felvittem
hozzája egy hölgy névjegyét.

— Lehetetlen! . . . Most már itt is akarja
fogadni őket? Nos, akkor még lesz nevetni
valónk!

— Talán nem fogadta volna el őt, ha a
nagysága itthon lenne és azért is kérdezősködött
utána.

— Jobban tette volna. Az urnőm dühös
lenne, ha tudná.

— Ah! azok az asszonyok, minő kullan-
csok! — vélte az inas képzelődően.

És sarkon fordult anélkül, hogy a kérdező
szobaleánynak elárulta volna a látogatónő nevét.

Dolgozószobájában Varouze merev tekin-
tetel, mintegy hipnotizálva nézte ezt a nevet.
A névjegyen, amelyet behoztak, ez a név állt:

Malboise márkiné.

A márkiné beszélni akar vele. Hozzája for-
dul. Miért?

Habozása elfogadja e, csak rövid ideig
tartott.

A veszély, hogy őt megszereti, azon vonzó
veszélyek közé tartozott, melyekkel az ember
szeret szembe nézni. Varouze elővigyázata nem
kereste volna ezt a találkozást. De érzékisége
gyengévé tette őt és tuszolta, hogy a márkinét
elfogadja. A kezei különben is kötve vannak.
Nagyon is lekötötte magát a Regine elleni tisz-
telességtelen hajszában, semhogy most már enged-
hetne ama kísértésnek, hogy az asszony szövet-
ségesevé váljék. Mi oka lenne tehát, hogy e
látogatástól féljen? Rossz lelkiismerete nyugta-
lankodott, vajjon mi mindani valója lehet a
márkinénak; tudni szerette volna, mihez tartsa
magát. De azért élt az elővigyázattal, biztosí-
totta magát, hogy Claire nincs otthon. Nem
akarta, hogy a beszélgetés alatt kitéve legyen
felesége kémkedésének, esetleges váratlan meg-
jelenésének.

Egészen megkönnyebbült, midőn az inas
jelentette: Önagysága a boulognei erdőbe ment
a kisasszonynyal. A déli villásreggelig tehát

biztonságban lesz. Mert Varouzené a Pergolise
negyedből, ahol laktak, mindig gyalog ment
Marcellel az erdőbe és csak jó idő mulva tért
onnan vissza.

— Kérje meg e hölgyet, legyen szives a
dolgozószobámba felfáradni — mondta Varouze
az inasnak.

Itt nagyobb titokban beszélhetnek, mint a
földszinten nyitva álló és egybe nyíló szalo-
nokban.

Néhány pillanat mulva a fiatal Malboise
márkiné belépett.

Alig látta őt Varouze viszont, megremegve
észlelte magában ugyanazt a felindulást, vá-
gyat, melyet ezen asszonyi bájak első találko-
zásuk alkalmával már ébresztettek benne
Büszke, kecses, hajlékony volt e nő, mint egy
nagy királyi lilium. Szemeinek kékje beragyogta
egész arcát. Elbájolóan fehér arcbőre, selymes
szőke haja, szinte világítottak a gyászruha
tompá feketeségében. Valami kimondhatatlan
finomság áradt belőle és csak egy élénk pont,
kissé erős, parancsolóan elhajló vérvörös ajkai
mutattak arra a lehetőségre, hogy a szenvedély
felébredt ebben a még mit sem tudó női ter-
mészetben.

— Minek köszönhetem e nagy megtisztel-
tetést, asszonyom? — kérdezte Varouze, mi-
után leültette a márkinét az íróasztala sarkánál
levő karosszékre, ő maga pedig visszaült író-
asztala elé.

— Uram! — kezdte Regine — úgy jövök
önhez, mintha az igazságügyminiszter lenne.
Ön képviseli őt . . .

Az asszony hangja tompán hangzott, nagy
lelkiszorongása elvette annak minden csen-
gését, de a hangsúly azért biztos maradt. Mert
ez a bátor nő képes volt minden reszketést,
könnyeket visszafojtani. Nagy erőlködése azon-
ban eltompította a hangját, amit rosszul esett
hallani.

(Folyt. köv.)

A szerkesztőségért felelős

Dr. V U C S K I C S G Y U L A .

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vártér 1.

Hosszas kísérletek után forgalomba hoztuk a

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szem-
ben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40
gyertyás Wolfram lámpa darabja 5 kor.
60 gyertyás 5 kor. 50 fill.

Sima izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Mindennemű izzólámpa különlegességek, fény-
képes z-l á m p á k, ugyancsak 5 százalékkal
kartell áron alól kaphatók.

Csillárok,

í v l á m p á k

állandóan nagy választékban kapha-
tók s a villamos telepen külön e
célra épített nagy

← csillár-raktárunkat ←
megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1/2 lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban.

Elvállaljuk

villamos világítási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítá-
sát, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szál-
litását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat
a legolesőbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerező telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Magyar Királyi Államvasutak.

237041—907. szám.

Pályázati hirdetmény.

A Magyar Királyi Államvasutak igazgatósága a jövő 1908. évben szükséges különféle üveg- és üveganyagok (lámpahenger, lámpacsésze, telepüveg) szállításának biztosítását óhajtván, eziránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb folyó évi november hó 28-án déli 12 óráig betérjesszandók, a bánatpénz pedig folyó évi november hó 27-én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, valamint a szükséges mennyiségeket feltüntető kimutatások, ugyancsak a különleges szállítási feltételek a Magyar Királyi Államvasutak anyag- és leltárszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrassy-ut 73) megtekinthetők.

Budapest, 1907. október hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik)

Magyar királyi államvasutak Üzletvezetősége
Kolozsvárt.

34090—907-III. szám.

Pályázat.

A magyar királyi államvasutak kezelésében levő brassó—háromszéki helyi érdekű vasut r. t. Sepsiszentgyörgy állomásán berendezett vendéglői üzlet 1908. évi március hó 1-től számított 5 (öt) évre bérbeadandó lévén, annak bérbeadása iránt ezennel pályázat nyitattik:

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik nevezett állomási vendéglőt bérbe venni óhajtják, hogy a szabályszerűen felbélyegzett és bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb 1907. évi december hó 10-én déli 12 óráig külön lepecsételt és »Ajánlat a sepsiszentgyörgyi állomási vendéglő bérletére« megjegyzéssel ellátott borítékban a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége általános osztályához (titkárság címezve) küldjék be.

Ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1907. évi december hó 9-ig bánatpénz fejében 500 koronát készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régiebb, utolsó és a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerint számíttatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik.

Az ajánlatban a letétel megtörténetére hivatkozás teendő, de a letétről nyert elismervény nem melléklendő.

Az üzletvezetőség fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, függetlenül a felajánlott összeg magasságától, belátásához képest szabadon választhasson.

A fenti feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok, továbbá oly ajánlatok, melyek táviratilag tétettek s végre olyanok, melyekre az előirt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ezen vendéglőre vonatkozó részletes feltételek a magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége III. osztályában tudhatók meg (E. M. K. E. palota II. ik emelet 53 ajtó) amelyekre nézve e helyen is megjegyeztetik, hogy a III. osztályú ét és egyúttal váróteremnek fűtésére és világítására szükséges anyagok felerészben é. p. 24 kg. kőolaj és négy m. tűzifa, esetleg ezzel egyenértékű szén bérlőnek díjtalanul kiszolgáltatóva.

Végül megjegyeztetik, hogy a vendéglőhöz az üzleti helyiségeken kívül a bérlő céljaira szolgáló három szoba, konyha és éléskamarából álló magán lakás is adatik.

Kelt Kolozsvár, 1907. október hó 30-án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomást nem díjazunk.)


BIHARMEGYEI KERESKEDELMI, IPAR- ÉS TERMÉNY-HITELBANK.

Részvénykicserélési felhívás.

A f. é. május hó 16-ik napján tartott közgyűlésünkön elfogadott és a nagyváradi kir. törvényszéknél bejegyzett alapszabályváltoztatásnak megfelelően, intézetünknek minden 140 frttól szóló részvénye, a tartaléktőkéből vett ráfizetéssel 300 koronára feleült új részvényre lesz kicserélendő. Ennélfogva kérjük a t. részvényeseket, hogy a birtokukban levő részvényeket, az összes még le nem járt szelvényekkel együtt f. évi október 15-ik napjáig hozzánk postán bérmentve beküldeni, vagy intézetünk pénztáránál rövid uton beadni sziveskedjenek. A beküldött vagy beérkezett részvényekről elismervényt adunk vagy küldünk, melynek visszaadása ellenében a megfelelő új és a kellő szelvényekkel ellátott részvényeket f. évi december 15-ét követőleg ki fogjuk szolgáltatni. Ha a részvényes az új részvényeket más névre óhajtja kiállíttatni, mint amelyre régi részvénye szólott, akkor kérjük e kívánságát velünk a részvények beküldésénél darabonként 3 korona 88 fillér átírási költség beszolgáltatása mellett tudatni, mert különben az új részvényt ugyanarra a névre fogjuk kiállíttatni, mint amely a régi részvényen volt látható.*

Azon részvényeseket, kik a fent hivatott közgyűlésen részvénytőkének telemelése céljából kibocsátani rendelt új részvényekből jegyeztek, tisztelettel kérjük, hogy szintén f. évi október 15-éig méltóztassanak minket értesíteni, hogy e részvényeket egyenkint mely névre kívánják kiállíttatni. Ha e határidőig ily értesítést nem kapunk, e részvények a kellő befizetéseket teljesített részvényjegyzők nevére fognak szólni.

BIHARMEGYEI KERESKEDELMI, IPAR- ÉS TERMÉNY-HITELBANK.

* Alapszabály 6. §. A részvények osztatlanok s így a részvény csak egyének, bejegyzett cégnek, részvénytársaságnak, egyesületnek, vagy más jogi személynek, esetleg erkölcsi testületnek nevére szólhat.

Nagyvárad város adóhivatalától.

12052—1907. sz.

Hirdetmény.

A folyó 1907. évre kivetett érvényesítéssel ellátott s annak idején 8 napi közszemlére kített összes adónemek továbbá a vízhasználati díj a főkönyvbe előírtak, miből folyólag értesítettük a város adóhivatal 21., a II kerületre nézve a városi adóhivatal 21., a II kerületre nézve a 15-ik, a III kerületre nézve a 36. számú szobájában mai napon megkezdett.

Mint hogy pedig az utolsó évnegyedi adó befizetésének határideje november 15-ike, nehogy az akkor adójuk beiratása eszközöltetése tömegesen jelentkező felek huzamos várakozásának, a könyvelést teljesítő tisztviselők pedig munkahalmaz miatt tulterheltségnek legyenek kitéve, annál fogva:

Felhivatnak az összes adózók, miszerint saját kényelmük szempontjából évi adójuknak adókönyvecskéjükbe leendő bejegyeztetését a mai naptól kezdődőleg a délelőtti órákban eszközöltessék, hogy annak utána a november 15-én esedékessé váló évnegyedi adójukat a már kész adóbárcával minden további utánjárás nélkül egyenesen a városi adóhivatal pénztárába fizethessék.

Nagy-Várad 1907. évi október 23-án.

A városi adóhivatal.

M. kir. államvasutak. Kolozsvári üzletvezetőség.

33822 | 1907. szám.

II.

Versenyárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége a marosújvári Maroshid vámszedési jogának 1908. január hó 1-től 1912. évi december hó 31-ig terjedő öt évre való bérbeadása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

A részletes feltételeket tartalmazó szerződéstervezet és az ajánlati minta a magyar kir. államvasutak üzletvezetőségénél (Kolozsvár Bocskay-tér 4. sz. II. emelet 52. ajtó szám) valamint a nagyenyedi osztálymérnökségnél díjtalanul kapható.

Az előirt módon kiállított, ivenként 1 korona m. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatot, az ivenként 30 filléres okmánybélyeggel ellátott szerződéstervezettel együtt — mindkettőt teljesen kitöltésével ajánlattevőnek két tanu előttemezése melletti aláírásával ellátva, legkésőbb f. évi november hó 20-án déli 12 óráig a fennemlített üzletvezetőség titkárságánál kell benyújtani, vagy oda beküldeni.

Csak szabályszerűen kiállított, pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatokat fogunk tárgyalás alá venni.

Az ajánlat borítékát Ajánlat 33822 | 907 számhoz felírással kell ellátni.

Ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál f. évi november hó 19-ig bánatpénz fejében az évenkénti ajánlati összeg 5 százalékát készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján beküldeni.

Az értékpapírokat a budapesti áru- és értéktőzsdén legutóbb jegyzett, de a névértéket meg nem haladó árfolyam szerint számítjuk.

Az ajánlatok felett f. évi december hó 20-ig történik döntés. Az ajánlattevők ajánlataikkal ezen időpontig kötelezettségben maradnak.

Bánatpénz nélkül, vagy később benyújtott, valamint az olyan ajánlatokat, melyeket nem az előirt módon tesznek, vagy a melyeket szerződéstervezet nélkül nyújtanak be, nem vesszük figyelembe.

Az alulírott üzletvezetőség fentartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlati összegre való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Kolozsvár, 1907. november hó 1-én.

Az üzletvezetőség.

Belépési felhívás a Nagyvárad Hitelbank Takaré- és Segélyszövetkezet 6-ik évtársulatába.

A Nagyvárad Hitelbank Takaré- és Segélyszövetkezet 1908. január 1-én új, 6-ik évtársulatát kezdi meg.

Ezen szövetkezet célja, hogy tagjait apróbb betétek által a tőkétakarításra buzdítsa, amennyiben minden tag heti befizetése által önmagának tőkét gyűjt.

Tagja lehet a szövetkezetnek bárki, ki magát három éven keresztül hetenkint legalább 20 fillér befizetésére kötelezi.

Minden tagnak joga van befizetésének 4/5-öd részét minden kezes nélkül kölcsönképen felvenni, mely kölcsönnél a legmértányosabb kamat lesz felszámítva. Beiratási díj címén minden üzletész után 10 fillér fizetendő. A könyvecskét már az első heti betét és beiratási díj lefizetése után kiadjuk. Vidéki tagok a heti befizetéseket postán, befizetési (cheque) lapok útján teljesíthetik.

Befizetések bármely hétköznap d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig teljesíthetők.

A Nagyvárad Hitelbank Takaré- és Segélyszövetkezet Igazgatósága.

Butor kiállítás.

az Első Nagyváradi Műbutor-gyárban

Fő-utca Guttman-házban
Kádár fűszerüzlet mellett

Az egész emeleten teljesen berendezett szobák, hálószobák keményfából 320 koronától, ebédlők 380 koronától, salónok 460 koronától.

Zongorák, pénzszekrények és mindennemű berendezési tárgyak.

Szigorúan szabott saját gyári árak.

Vidékre kívánatra költségvetést vagy utazómat teljes mintákkal saját költségemre küldöm.

Szíves megkeresést kér

Büchler Márton, butorgyáros.

Fő-üzlet és iroda: Fő-utca, Guttman-ház. Fiók-üzlet: Szent László-tér, 200 Holdas-templom mellett.

Gyár: Menház-utca 3. Telefon: 421. 626.

Iroda áthelyezés.

Goldberger A. V.

cég tisztelettel értesíti m. t.
ügyfeleit, hogy 35 év óta fenálló

Hirdetési irodáját

(jelenleg Budapest, IV. Váci-utca 20 sz.)

1907. november hó 10-ikén

(saját házába)

Budapest, IV., Molnár-u. 38. sz.

helyezi át.

Hirdetések felvétele a világ összes lapjai és naptárai részére. 305 1-0



Hirdetmény.

A nagyváradi Hitelbank Részvénytársaság 1907. szeptember hó 22-én tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy a társaság részvénytőkéjét 1168 darab új 150 kor. n. é. részvény kibocsátása által 225000 koronára

400.200, azaz Négyszázezerkétszáz koronára

emeli fel.

Ezen új 1168 darab részvény kibocsátása a következő feltételek mellett történik: u. m.

1. A régi részvényesek elővételi joggal bírnak minden négy régi részvény után három új részvényre.

2. Az új kibocsátású részvények 150 kor. névértékben bocsátatnak ki.

3. Részvényenkint 2 kor. 64 fillér fizetendő bélyeg és kiállítási díj címén.

4. Az igazgatóságnak jogában áll a régi részvényesek által át nem vett részvényeket szabadkézből 150 kor. kibocsátási árban elhelyezni.

5. Az elővételi jog gyakorlásának, valamint a szabadkézből eladásra kerülő részvények előjegyzésének határideje 1907. október hó 20.

Ezen határidőben a régi és új részvényesek tartoznak:

részvény jegyzése alkalmával darabonként és kikiállítási díj fejében 52 kor. 64 fillért. 1907. november hó 20-ig 50 kor. — fillért. 1907. december hó 15-ig 50 kor. — fillért. az intézet pénztáránál készpénzben kifizetni, mely összegek után a befizetés napjától 1907. december hó 31-ig 5 százalék tértítetik meg.

Az új részvényesek 1908. január hó 1-ől kezdve az üzleti haszonban részesülnek.

A befizetésekről ideiglenes igazolványok adatnak.

Az új részvény kibocsátási művelet befejeztével az alaptőkét képviselő részvények összetétel után darabszámban és névértékben akképp változtatnak meg, hogy minden két drb. 150—150 kor.-ról szóló részvény egy drb. 300 kor. névértékű új részvennyel cseréltetik ki, úgy hogy azután a 400200 kor. alaptőkét 1334 drb. egyenként 300 koronával teljesen befizetett s névre szóló részvény képviseli.

A véselemes befizetőkre az alapszabályok 2 ik §-a nyer alkalmazást.

Nagyváradi, 1907. szeptember 23-án.

Nagyváradi Hitelbank Részvénytársaság igazgatósága. 255

Ő. csász. és apost. kir. felségének legfelső elhatározása folytán.

A polgári jótékonycélokra szánt

XXXVIII-ik csász. és kir. államsorsjáték.

Ezen az osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18.389 nyereményt tartalmaz készpénzben 512.980 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 korona.

A nyeremények kifizetéseért a csász. kir. lottójövedék kezekedik.

A huzás visszavonhatatlanul 1907. december hó 19-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 K. A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál III. ker., Vordere Zollamstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytőzsdeknél, adó-, posta-, távirat- és vasúti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét. — A cs. kir. lottójövedék igazgatóság (államsorsjátéki osztálya.)

Benkő sorsjegye Bankó!

AZ I. OSZT. SORSJEGYEK ÁRAI:

1/8 K1.50

1/4 K3.-

1/2 K6.-

1 K12.-

BENKŐ BANK BUDAPEST, ANDRASSY-UT 60.

Sorsjegyeink, reklámtábláink kifüggesztése által jelzett helybeli viszontelárusítóknál eredeti árban kaphatók.

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.